

זרע שמשון
רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שבמא ועינים תראה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו גזרעכם וכו',
בני חיי ומוזני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ, וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון ישעיה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודייגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב בעומה להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו אזיה מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהמנים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

מלליצי יין ושיר

אתוון דאורייתא
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
החביא כל מי שייטיע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

צדקת הצדיק
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

בן לאשרי
רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעיינו
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה ליר"ש,
והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה וימליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

תירוץ
זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב, און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס זי"ע

הפטרה. ותשלם כל המלאכה. בילקוט (מלכים רמז קפ"ו): 'ותשלם כל המלאכה', כיון שהשלימו האומנין את המלאכה, מתו וכו', אמר הקב"ה שלא יכריחום אומות העולם שיבנו עמהם בנינות, ויהיו אומרים 'אלו הם שבנו עם שלמה בנין אלקים', ע"כ. ויש להקשות במה שאמרו (יומא לח.): 'ואלו לגנאי, של בית גרמו לא רצו ללמד על מעשה לחם הפנים. של בית אבטינס לא רצו ללמד על מעשה הקטורת. ואמרו בגמרא הטעם שלא רצו ללמד, שמה ילמוד אדם שאינו הגון וילך ויעבוד עבודה זרה בכך. ויש להקשות למה היה מזכירים אותן לגנאי, הלא אף הקב"ה המית את בוני בית המקדש כדי שלא ילכו ויבנו בית לנכרים, ומכל שכן כאן שיש להקפיד ולחשוש שמה יעבדו עבודה זרה. ועוד קשה למה הקפיד הקב"ה על אלו הבונים, ולא הקפיד אף על הכהנים ששמשו במקדש שלא ילכו בגלות, כדי שלא יאמרו האומות שהם משתמשים באותם הכהנים ששמשו בביהמ"ק להקב"ה. ויש לתרץ, שאלו הבונים שבנו בביהמ"ק, נתן להם הקב"ה חכמה ובינה יתירה, כדכתיב גבי בוני המשכן 'אשר נתן ה' חכמה ותבונה בהמה', וכן היה בבוני בית המקדש, ואם אלו הבונים שזכו לחכמה יתירה היו הולכים ומתעסקים בבנין של נכרים, היה זלוזל גדול, ולכן המיתם הקב"ה. משא"כ בכהנים שלא היה בהם שום חכמה יתירה, אלא שהיו מתעסקים בעשיית הקרבנות כדרך כל אדם, וליכא זילותא. אבל אי"כ קשה, דלענין אלו של בית גרמו ושל בית אבטינס שהיה בהם חכמה יתירה, אי"כ בודאי שהיה להם לחשוש שלא ילמדו לשום אדם כדי שלא ילך ויעבוד עבודה זרה, ומפני מה נזכרו לגנאי. ויש לומר שאכן מתחילה היו סוברים החכמים שדבר זה אינו נחשב חכמה יתירה, משום שיש הרבה אומנים אחרים שיועדים לעשות כן, וכפי שאכן אמרו ביומא שם ששלחו להביא אומנים מאלכסנדריא של מצרים, והיינו שחכמים היו בטוחים שאין

חובבי

כרך נוסף מוקדמת

חידושי רבינו חיים הלוי

על ה"תוספות"

עם מורשת הגר"ח

כרך שני

כולל מסאות, ציונים, עיונים, כותרות, מקורות ומילואים

מחברות מוסקעות ומתורגמות

***

בסדר זה יופיעו:

- הלכות חטין ומענה • נדרים • שטות
- זיבה • ביאת טהרה • תמידין ומסופין

***

כרך שלישי - נמצא בשלבי עריכה

***

כמו כן יופיעו

- בדפוס: שניה כרך הראשון
- שנחלקל ברובה יתעלה בעולם התורה
- כולל הלכות:
- תפילין • שבת • יום הדין
- מאכלות אסורות • תרומות • קרבן
- ספס • מעילה

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות

המחנה הארשת

בארץ: ספריית - אחים גיטלר • בח"ל: עם הספר - העיוני

מכון מורשת הגר"ח • moreshetshagrach@gmail.com

בזה חכמה יתירה כלל. אולם אחר שראו שהאומנים שהביאו מאלכסנדריה לא ידעו לעשות כמותם, קבלו חכמים את דבריהם ולא היו נזכרים עוד לגנאי, וכמו שכתב שם התי"ט. (זרע שמשון אות ז).

לע"נ הג"ר מרדכי שוחטמאן ב"ר צבי יהודה ז"ל י"צ א' אדר ותכל כל עבודת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו. הוא מיותר [מה שאמר כאן 'ויעשו בני ישראל'], אחר שכבר כלה עבודת המשכן, לא היה להם לעשות. אמנם לפי שעיקר המלאכה, מכוונת מול משכן העליון, וזה תלוי בטוב הכוונה ורמזי דברים עליונים, ולזה בא הכתוב ואמר 'ככל אשר צוה ה' את משה' לעשות משכן מול משכן, 'כן עשו', שהיה באמת מכוון כאשר צוה ה', והודיע הכתוב שעלתה בידם.

או יאמר דסיבת גמר המלאכה כדכתיב 'ותכל כל עבודת אהל מועד', הוא לפי ששרתה ברכה במעשה ידיהם, וזהו מצד כי 'צוה' הוא יתברך 'את משה', והוא מוכן שתשרה ברכה על ידו, ולזה כלה בזמן קצר מה שאין בדרך הטבע, וזה מצד 'משה', ומצד מחשבתן של 'בני ישראל' לעשות ציווי ה', שרתה ברכה במלאכתן. [וזה שאמר הכתוב דהסיבה ש'ותכל כל עבודת אהל מועד', הוא משום שני סיבות, מצד 'ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה', דמחשבתן היו לעשות ציווי ה'. וגם מצד 'את משה', מצד מעלת משה].

ככל אשר צוה ה' את משה, כן עשו בני ישראל את כל העבודה. הוא כמיותר [תיבות 'את כל העבודה']. ויראה שמוסב על קרא הקודם: 'את בגדי השרד לשרת בקודש את בגדי הקודש לאהרן ככהן ואת בגדי בניו לכהן', והנה בגי הכתוב ולימד אך שכונתו יתברך שיהיה לכל ישראל חלק גם בעבודת משרתי הקודש והם אהרן ובניו, דכיון דבני ישראל עשו את 'בגדי אהרן', א"כ גם להם חלק בעבודת אהרן ובניו מלובשי הבגדים שעשו ישראל, ונחשב כאילו גם הם מעובדי עבודת אהרן ובניו. ולכן חזר ושנה שלסיבה זה נחשב גם לישראל כאילו עשו 'את כל העבודה' שמוטלת על בני אהרן, והיה חלקם עמהם.

לע"נ הר"ר אהרן ב"ר נח זבלוצקי ז"ל י"צ א' אדר מלחמת עמלק הוא מצות עשה שהזמן גרמא. הדין הוא דילודת נקבה, חייבת להביא קרבן יולדת ביום השמונים ואחד ללידתה,

כדכתיב (ויקרא יב:ו) "ובמלאות ימי טהרה", דרך אחר ימי מלאות מביא קרבן. ואם הפילה בתוך ימי מלאות, אינה מתחייבת בקרבן נוסף, אלא מביאה קרבן אחד על הלידה וההפלה יחד. דרך אם הפילה ביום פ"א, דזה אחר המלאות, אז מביאה קרבן נוסף על ההפלה.

ואם הפילה בליל פ"א, נחלקו ב"ש וב"ה (כריתות ז:), ב"ה סוברים דמביאה קרבן לידה נוסף על הלידה השניה, כמו אם הלידה השניה היתה ביום פ"א. דאין לומר דשאני היולדת ביום פ"א דכבר יכולה להביא קרבן על הלידה הראשונה קודם הלידה השניה, ולכן חייבת להביא קרבן נוסף, משא"כ בליל פ"א עדיין לא יכולה להביא קרבן, דלילה לאו זמן הקרבה. דזה אינו, שהרי גם אם הפילה ביום פ"א שחל בשבת חייבת קרבן לידה נוסף, אע"פ דלא היתה יכולה להביא קרבן על הלידה הראשונה בשבת.

אבל ב"ש חולקים וסוברים דאם הפילה בליל פ"א, מביאה קרבן לידה אחד על שתי הלידות, כמו אם הפילה קודם לכן, כיון דלא יכולה להביא קרבן בלילה. ולא דמי ליולדת ביום פ"א שחל בשבת, דבשבת אפשר להקריב קרבן צבור, משא"כ בלילה אי אפשר להקריב שום קרבן.

והנה העצמות יוסף (קידושין כט. ושער המלך סוף ה' פסולי המוקדשין) כתב, דמילה שלא בזמנה לא הוי מצות עשה שהזמן גרמא, אע"ג דאין מלין מילה

שלא בזמנה בשבת וי"ט, מ"מ זה הוא משום דאיסור רביע עליה, אבל עצם מצות מילה אינו תלוי בזמן, דגם שבת וי"ט זמנו, עכ"ד.

אבל האבנ"ז (או"ח סימן תק"ט אות ב') חולק על יסודו של העצמות יוסף, דהרי ב"ה סוברים דכיון דאין מקריבין בשבת, נחשב דעדיין לא הגיע הזמן, והוי כמו לילה דאינו ראוי להקרבה. הרי חזינן דגם היכא דאיסור רביע עליה, מקרי אינו זמנו.

וז"ל: מלחמת עמלק הוי מצות עשה שהזמן גרמא שאינו נוהג בשבת, דלא חמור חיוב מיתה דעמלק משאר חיבי מיתות שאין דוחין שבת. דבשלמא בשעת מלחמה נאמר (דברים כ:כ) "עד רדתה" - אפי' בשבת, אבל נשים דלאו בנות מלחמה הן, רק אם יבוא עמלק יחיד לידה חייבת להרוג, ואז לא ידחה שבת. וכיון דשבת לאו זמן מצוה זו בנשים, חשוב שאינו זמנו כלל. וכן מוכח מהא שמדמים ב"ה למפלת ביום שמונים שחל בשבת, [הרי דשבת מקרי אינו זמנו], וב"ש לא השיבו רק משום ששבת ראוי

מוסרי הג"ר אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל

'מבטיח אני להעושים לטובת נשמתו' אלחנן יוסף בן שמואל וצפוריה, להתפלל בעדם שיהיה נפקד בכל מה שצריך במהרה דידן'

אמרו בתענית (דף כה.): רבי אלעזר בן פדת [אמורא היה, והוא הנקרא מרא דארעא דארץ ישראל, בעל הוראות היה, והוא שימש רבי יוחנן אחרי מות ריש לקיש, והיה דחוק ועני. רש"י]. דחיקא ליה מילתא טובא. עבד מלתא [הקיז דם. רש"י] ולא הוה ליה מידי למטעם, שקל ברא דתומא [בן השום, צלע של שום. רש"י] ושדייה בפומיה, חלש לביה [נתעלף. רש"י] וניס. אזול רבנן לשיולי ביה, חזיוהו דקא בכי וחייך, ונפק צוציתא [ניצוץ. רש"י] דנורא מאפותיה [ממצחו. רש"י]. כי אתער אמרו ליה: מאי טעמא קבכית וחייכת? - אמר להו: דהוה יתיב עמי הקב"ה ואמרי ליה: עד מתי אצטער בהאי עלמא? ואמר לי: אלעזר בני, ניחא לך דאפכיה לעלמא מרישא? אפשר דמתילדת בשעתא דמזוני. אמרי לקמיה: כולי האי, ואפשר? [בתמיה: כולי האי עבדת, ואכתי הך ספיקא דלמא לא מיתרמינא בשעתא דמזוני]. אמרי ליה: דחיי טפי או דחיינא? דחיי נפישא או דחיינא - [ימי חיי שחייתי כבר הם רבים ממה שאני עתיד לחיות. רש"י]. אמר לי: דחייך [מה שכבר חייית מרובים ממה שאתה עתיד לחיות]. אמרי לקמיה: א"כ לא בעינא, ע"כ.

רואים מכאן שיש לפעמים שנגזר משמים על האדם מצב מסויים שלא משנים אותו כל כך בקלות אפי' באדם גדול בתורה ובחכמה, כי עומק הדין מורכב מכמה וכמה ענינים שאין לנו השגה בהם, והכל באמת וביושר בדיוק מופלא עד הנקודה האחרונה. ועל כן צריך האדם להשלים לפעמים עם מצב מסויים, כי זוהי ההנהגה משמים לתקון נשמתו, דעניני העולם אינם באים לאדם לפי מה שחושב שמגיע לו לפי חשבונו ותוכניותיו, כי לא ניתן לבשר ודם לעשות חשבון מעין זה כלל, אלא יש לו לבטוח בהקב"ה ולהתפלל אליו שיזכהו ברחמי המרובים לכל טוב, ואמר רחבר"ח אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה יחזור ויתפלל, ושערי דמעוה לא ננעלו.

א השפ"א ביאר סברת ב"ש, דכיון דבשבת מקריבין קרבנות צבור א"כ חזינן שהוא זמן הראוי בעצמותו לכל הקרבנות, אלא שנאסר להקריב בו קרבן יחיד מפני איסור מלאכה, לכן אם עבר

תולדות האבני נזר ז"ע

האבני נזר כשהתחיל להתנהג באדמורות, עבר לעיר נאשעלסק לכהן שם כרב העיר, הוא נתקבל שם בכבוד גדול כי שמו כבר הלך לפניו, אבל עד מהרה עורר עליו התנגדות, וזה היה כשהעביר שני שוחטים מתפקידם, והשוחטים היו להם כמה תומכים בעיר שלא רצו לעבור על זה בשתיקה, וגברו הרדיפות על האבני נזר עד שהגיעו לידי מסירה והלשנה, והלכו וגברו במרוצת הזמן וגרמו שהשלטונות גזרו עליו גזירת גירוש מייד, רק בהשתדלות מרובה של נכבדים וקרובים למלכות בוטלה גזירת הגירוש. ביום המשפט נהג כרגיל ולמד השיעור עם התלמידים כתמיד בעיון רב, והרבה לחדש, רק ישב בתענית, וציוה לתלמידים שיאמרו תהלים, ואחרי תפילת מנחה אמר שמרגיש שיצא זכאי, כי תפילתו היתה שגורה בפיו.

מעניינת עדות תלמידים איך כל הגזירות והתלאות לא הוציאו אותו משלות רוחו, והמשיך השיעורים כרגיל, ביום שחזר ר' בעריש מקאליש עם הבשורה שהצליח לבטל גזירת גירוש, הוא מצא את האבני נזר שהוא באמצע הלימוד שיעור עם התלמידים, נכנס המשמש ומסר לו שר' בעריש בא עם בשורה טובה, אך האבני נזר לא התרגש, ואמר 'הרי אני עכשיו באמצע השיעור, שיחכה ר' בעריש עד שאגמור', רק עם גמר השיעור, הרשה לו להכנס.

לקרבן ציבור, אבל אם לא היה חזי לשום קרבן, היה דומה ללילה, עכ"ל. וכ"כ האבני נזר בסימן תנ"ט (אות ד') להוכיח מהמשנה בכריתות דלא כדברי החלקת יואב (שם) דסבר כסברת העצמות יוסף, וז"ל: נעלם מכבוד תורתו משנה שלימה דכריתות גבי מפלת אור לשמונים ואחד, דב"ש פוטרין שלא יצאתה לשעה שראויה להביא קרבן, והשיבו ב"ה מהמפלת יום שמונים ואחד שחל להיות בשבת, וחזרו בית שמאי והשיבו דשבת אע"פ שאינו ראוי לקרבן יחיד, ראוי הוא לקרבן ציבור. והנה מוכח מתשובת ב"ה, דמה שלא זמן מצוה מחמת האיסור, חשיב לאו זמניה. וממה שחזרו ב"ש והשיבו, מבואר דמשום שראוי לקרבן ציבור, חשיב זמן מצוה אף בקרבן יחיד.

מקום לתפילתו וכו' אל המקום אשר עמד שם. וזה היה כשנכנסו לארץ, שזה פנה לכרמו וזה פנה לזיתו, נצרך המקדש להיות מקום לה', ועיד' ז' יזכור ישראל כי ה' הוא הנותן לך כח לעשות חיל.

ומשה רבינו ע"ה רצה שיהיו ישראל פנוים תמיד רק לתורה, ולא יהיה להם שום קביעות בעניני עוה"ז, רק על דרך שצוה יהונדב בן רכב 'כי באוהלים תשבו כל ימיכם'. וכן היה במדבר שלא היה להם קביעות מקום רק במקום אשר יחנו היו עושים להם אוהלים לפי שעה, ואז היה השראת השכינה גם כן במשכן שנקרא 'אוהל'. וכשבאו לארץ ישראל לקביעות מקום, אז נבנה המקדש שיהיה 'מקום' לה', מקום קבוע להשראת שכינה. וזה שנאמר 'משכן העדות אשר פקד על פי משה'.

לע"נ הג"ר יצחק צבי סופר ב"ר ישראל מרדכי אפרים פישל זצ"ל יא"צ כ"ו אדר

אלה פקודי המשכן משכן העדות. וברשי"י: משכן משכן שני פעמים שנתמשכן בעונותיהם של ישראל. וכבר דקדקו למה נרמז דוקא כאן. ויש לומר דהנה מה שצוה

הקב"ה לישראל ליתן כסף וזהב לעשות מזה משכן, הוא מחמת שהיות שדברים אלו יקרים הם בעיני האדם, הרי בזה שהוא נותנם לה', הוא מבטא

בזה אהבתו לה', ובאמת היה ראוי שכל אחד יתן כזה מעצמו לה', וחסרון זה היה בשני המקדשות, ועל כן נחרבו בעו"ה. וזה כוונת הפסוק 'אלה פקודי המשכן', 'פקודי' הוא מלשון חסרון, שזה היה החסרון במשכן 'כי פוקד על פי משה', שלא היה ברצון ובהתעוררות עצמם, רק היה פקידה ע"י משה, ועל כן נחרב, ומוכן הרמז כאן על 'משכן', שנתמשכן בעונותיהם של ישראל.

לזכות מ.ב. ה.פ. לעשירות והצלחה בכל מעש"י

ומשחת אותם כאשר משחת את אביהם וכהנו לי והיתה להיות להם משחתם לכהונת עולם לדורותם. בבעה"ט מובא מסורה, ב' 'משחתם', דין, ואידך 'כי משחתם בהם מום במ'. ונ"ל כי משחה הוא לשון שררה וגדולה, דאם הולך בדרכי ה', אז הוא גדולתו, משא"כ אם לא, אז להיפך כדכתיב 'ואשימם בראשיכם', דכתיב 'ואשמם' חסר י', ללמד שאשמותיהם של ישראל תלויות בראשי

לע"נ הג"ר יוסף ליפמאן ב"ר אליהו לייב לעווין זצ"ל יא"צ ג' אדר

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה. אף דאמרין (עירובין ב.) 'אשכחן משכן דאיקרי מקדש, ומקדש דאיקרי משכן'. מ"מ עיקרו נקרא כל אחד בשמו המיוחד לו.

'משכן' הוא חלק התורה, ולכן מיקרי 'משכן העדות', דאין 'עדות' אלא תורה, וזהו חלק של משה, דהנה יש קול תורה וקול תפילה, הנרמזים בפסוק 'הקל קול יעקב' ד'קל בלי ו' היא תפילה, ו'קול' עם ו' הוא תורה. וקול תורה הוא חלק משה רבינו, [ולכן מיקרי המשכן 'אהל העדות', דתורה] נקרא 'אוהל', כמו שנאמר 'ויעקב איש תם יושב אוהלים', ובבראשית רבה (סג:): שני אוהלים בית מדרשו של שם ובית מדרשו של עבר. וכן מיקיש אוהלים לנחלים דאף אוהלים מעלין את האדם מן הטומאה (ברכות טז.), וכן איתא (שם סג:) שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר 'זאת התורה אדם כי ימות באוהל'. והענין שתורה מיקרי 'אהל', דמי שזכה להיות דרופתקי דאורייתא, הוא בעוה"ז כאורח נטה ללון ב'אוהל', כמו שאמרו כך דרכה של תורה פת במלח תאכל וכו' ובתורה אתה עמל, וזהו חלק של משה רבינו.

[אבל 'מקדש' הוא נגד] קול תפילה שהוא חלק דוד המלך, דכתיב 'ואני תפילה', ולזה צריך 'מקום', ולא 'אהל', כמו שנאמר 'עד אמצא מקום לה', וכן איתא (ברכות ו:): כל הקובע

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר

וועט מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די פלאצקע גאון - ווארשא, אבני נזר - סוכאטשוב, צדקת הצדיק - לובלין, ילקוט

סופר - פאקש, לב העברי - הר הזיתים, ר' יוסף ענגיל - ויען, בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול - הר המנוחות

אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!

732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

מעגלי צדק על פרשת ראה מסוגל לעשירות

ר' ישראל וואלף מאנדעל היה עשיר, ונהפך עליו הגלגל ונעשה יורד ונצרך לבריות, ואמר לו הרה"ק בעל מעגלי צדק מדעש: **תהגה בספרי מעגלי צדק פרשת ראה, ותוושע ממצוקתך ויהיה לך הרחבה גדולה בלי מצרים.** וכך היה, שאחר שלמד מעגלי צדק על פרשת ראה, נושע ויצא ממצר למרחב, והתברך בהשפעה מרובה בכל עניו.

כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו. הצדיק מה"ר שלמה זלמן ריינר ז"ל כתב בספרו תפארת שלמה, על מה שאמרו 'כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו, וכל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים וראוי לקברו בחייו'. דקשה דהרי ראינו אנשים שנתעצלו ומארכין ימים, וגם צ"ב הלשון 'ראוי לקברו בחייו'. וביאר לפי מה שכתב התינאי (אגרת התשובה פ"ד) שהקשה לענין חייבי כריתות, שכמה בני אדם שעברו על חייבי כריתות ומארכין ימים.

ותירץ דכל זמן שהיה ביהמ"ק קיים, היה עיקר השפע לבני ישראל ולא רצם מהשי"ת בעצמו ולא ע"י שליח, וארץ ישראל היה משפיע לשאר ארצות, והנה בזמן ביהמ"ק היה לכל אחד מישראל שפע חיות מאתו ית"ש, ואם היה עובר על חייבי כריתות, היה נכרת חוט שפע חיותו הנמשך מהשי"ת אליו, וממילא היה מת, כיון שהחוט אשר דרך שם היה השפע מהחיות מהשי"ת היה נכרת. אבל משחרב ביהמ"ק ניטל השפע מאתנו בעוה"ר, והשפע שראוי לנו נופל תחת הקליפות, וכל שר משפיע לאומתו, רק מחמת שאנחנו כבושים תחת האומות ושריהם, אנו נוטלים ג"כ מעט שפע ממה שהשרים משפיעים כל אחד לאומתו, ולפיכך אפי' אם אחד עובר על חייבי כריתות, ונכרת החוט מאתו יתברך, אעפ"כ נשאר בחיים מחמת השפע שמקבל מהאומות, עכ"ד.

וזהו מאמרם שקולה מיתת צדיקים כחורבן ביהמ"ק, דמה שרפית ביהמ"ק גרם ביטול השפע, כמו כן אעפ"כ כן שנחרב ביהמ"ק, אעפ"כ הצדיק משפיע מעט שפע מהשי"ת, ובמיתת הצדיק נתבטל השפע שהשפיע הצדיק בחייו. וזהו שאמרו 'כל המוריד דמעות הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו', דבחורבן ביהמ"ק כתיב 'במסתרים תבכה', וכמו כן במיתת צדיקים המוריד דמעות הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו, היינו באותו חדר דכתיב 'במסתרים', והקב"ה חושב ומונה ומניח דמעות שמוריד על אדם כשר לדמעות חורבן ביהמ"ק, כמו המניח מספר קטן למספר גדול.

והדר אמר 'וכל מי שמתעצל' וכו', לפי הנזכר לעיל שמיתת צדיקים גורם בעוה"ר ביטול השפע כחורבן ביהמ"ק, ומי שמתעצל בהספידו של אדם כשר, א"כ נראה דלא איכפת ליה במניעת השפע מהצדיק הזה, כי די לו בהשפע אשר מקבל מהשרים אומות העולם, ומהם גם הוא מקבל, ולכן לא איכפת ליה במיתת הצדיק וביטול השפעתו, ואותן החיים מהקליפות אינם קרויים 'ימים', כי רשעים בחייהם קרויים מתים, ולכך שפיר אמר התנא כל מי שמתעצל בהספידו אינו מאריך 'ימים' דייקא, כמו שנאמר 'ואברהם זקן בא בימים' - ימים שלמים. וזהו שאמר, דאע"פ שהוא חי מחמת שפעת הקליפות, מ"מ אותן חיים אינם קרויים 'ימים', וראוי לקברו בחייו, היינו באותן חיים שיש לו מהקליפות כנזכר, וראוי לקוברו בשביל אותן חיים, כי אותן חיים אינם חיים גמורים, ואינם קרויים 'ימים' שלמים, ומצד הקדושה הוא מת, ונמשך מזה שראוי ונכון להספיד ולבכות ולהוריד דמעות על מיתת אדם כשר כי במיתתו גורם לנו מניעת השפע שהשפיע ע"י אותו צדיק בעוה"ר בחיים חיותו כי חטאינו גרמו לזה, ויש לנו לבכות על חטאינו ולהרהר בתשובה.

מוזהר כל כך, ולא ימלט שלא יעשה מלאכת לאו או מלאכה בשוגג על"פ ויתחייב מיתה. וקצת דוגמא לזה מה שכתב הב"י (אר"ח סי' קל"ג) דהאומר סמני הקטורת וחיסר אחד מהן בדיבורו חייב מיתה, כמו בהקטרה דאם חיסר אחד מכל סמניה חייב מיתה ע"ש. והטעם הוא, דכיון דמזכיר סמני הקטורת, ורוצה שתעלה לו ההזכרה במקום ההקטרה, על כן הוא נותן ע"י כך אל ההזכרה - דין ההקטרה, ולכן מתחייב ג"כ עונש על החסרון בההזכרה כמו שהוא בההקטרה.

והכי נמי, כיון דמשמר שבת כישראל ורוצה שיקבל שכר על השמירה כישראל, לכן הוא מתחייב ג"כ בעונש על חילול השמירה כישראל, אלא דכיון דהוא ב"ג, לכן העונש שלו הוא דבר הנחשב עונש לב"ג דהיינו מיתה, דב"ג כל עונשו מיתה. אבל האבות דשמרו שבת ודאי כתיקונה, א"כ שוב שפיר היו ראויין לשמור שבת, [ומיושב מה שהקשו דאיך שמרו האבות את השבת, הלא ב"ג ששבת חייב מיתה, דזה רק אם אינו שובת כראוי עם כל הפרטים, אבל אם מקפיד גם על לאוין וגם על שוגג, אז אינו חייב מיתה]. (בית האוצר מערכת א-ב כלל א' אות י"ד).

לע"נ הר"ר שמואל מנחם ב"ר פנחס ברוך ברנשטיין זצ"ל י"א צ"ד אדר

וירקעו את פחי הזהב וקצץ פתילים לעשות בתוך התכלת. בבעל הטורים ג' במסורה, הכא, ואידך 'וקצץ חנית', ו'קצץ עבות רשעים'. ויש לפרש רמיזת המסורה, דזהב שהוא נטוה בכל מין, בא לכפר על מעשה העגל (שמו"ר סוף פנ"א), דעל כן נתנו זהב למשכן לתקן החטא, כדרך הבעל תשובה באותה אשה שחטא יתקן. דהנה אמרו רז"ל 'עבירה גוררת עבירה', וכמו שכתב 'הוי מושכי העון' על עצמם 'בחבלי השוא', ועיד"ז נעשים עליהם 'כעבות העגלה חטאה', שהעבירה קושרת החוטא עד שנעשה רשע גמור רח"ל, אם לא ינתק את עצמו ממנה בכח. וכחות הטומאה של העבירות נקראים 'רשעים', כמו שאמר דוד 'פלטני מיד רשע', וכשמביא האדם לחטא, הוא עולה ומסטיין ונוטל רשות לעורר חניתו עליו אם אינו עושה תשובה לתקן מעשיו ולקצץ העבותות שקשרוהו בהם הרשעים יצה"ר וכת דיליה (ע' בקדושת לוי שפירש ג"כ בהנחה זאת באופן אחר).

וזהו שאמר הכתוב 'וירקעו את פחי', מלשון 'פח ומוקש', היינו המוקשים שנעשו להם ע"י העגל הזהב, 'וקצץ' - וקצצו וסלקו אותם הפחים, 'פתילים דקים, לעשות' על ידם התיקון, דהזהב יכנס 'בתוך התכלת' ויעשה משכן, והיינו שנהפך חשוכא לנהורא ומרירא למיתקא, כאומרם ז"ל דתשובה מאהבה נעשין הזדונות כזכיות, ועיד"ז ש'קיצץ עבות רשעים' עד אשר נעשו דק כפתילים, וגם את הפתילים הכניסו לקדושה ע"י התשובה הגדולה שעשו, בזה פעלו ש'קיצץ חנית', שחניתו של מלאך המות שהוא ס"מ וכל כת דיליה נתבטל הרשות מאתו, ולא יוכלו להזיק ח"ו לנו ולכל בני ישראל אמן.

דייניהם, דחטא הדור בראשם, וחטא הרבים ישאו. לכן כזאת ידעו כי אוי לה לרבנות שמקברת את בעליה, אם לא ינהגו כשורה. ואלו ב' הצדדים הם מבוארים כאן, צד הטוב כדכתיב 'והיתה להיות להם משחתם לכהונת עולם', וזה דוקא אם 'וכהנו לי', כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפייהו. ואם לא, חטא הדור על ראשם, 'כי משחתם בהם מום בס', כי אלמלי היו מנהיגים כראוי, אז הדור לפי המנהיג.

ועוד אריכות הקרא מרמז מה שארז"ל 'כשהקב"ה פוסק גדולה לאדם, פוסק לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות, ואם הגיס דעתו, הקב"ה משפילו'. וזה אם בניו הולכים בדרכי אביהם, וכמש"כ אצל בני שמואל, שלא ירשו בניו גדולתו מפני שלא הלכו בדרכיו, וכן לזרע דוד הבטיח הקב"ה אם ילכו בדרכיו והיינו אם אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם, וכמו שכתב 'אם ישמרו בניך בריתי וגו' גם בניהם עדי עד ישבו לכסא לך'. וזה אריכות הקרא 'ומשחת אותם' על תנאי 'כאשר משחת את אביהם', שילכו בדרכי אבותם, דעבדין עובדא דאהרן, 'וכהנו לי' אז 'להיות להם משחתם לכהונת עולם לדורותם', ולא יפסק המשיחה להם לדורות עולם אם אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם.

לע"נ הג"ר עזריאל ב"ר יחיאל טויבר זצ"ל מסערה העל י"א צ"ה אדר

ביני ובין בני ישראל את העולם כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש. במדרש (ילקוט תשא רמז שצ"א): א"ר יוסי ב"ר חנינא, עובד כוכבים שמר את השבת חייב מיתה, למה? שלא נצטוו עליה, ואינו משמר אותה כתקנה, ע"כ. הרי דהטעם שחייב מיתה הוא משום שאינו משמר אותה כתקנה. ונראה הכוונה בה, דכיון ששומר שבת, לכן מכניס את עצמו בזה בחיוב שמירת שבת, ונעשה השבת אצלו חיוב כמו בישראל, ולכן נענש ג"כ על חילול השמירה כמו בישראל.

וביותר ז"ל, דכיון שעצמותו הוא ב"ג, לכן ידון גם בחיוב דשבת כפי דין הב"ג, ולכן כיון שאין משמר אותו כתיקונו, לכן אפי' עושה רק מלאכת לאוין דשבת, כמחמר והבערה אליבא דר' יוסי, ותחומין אליבא דר"ע, עכ"ז ג"כ מתחייב מיתה, דהא גבי ב"ג 'אזהרתן זו היא מיתתן'. וכן אפילו

עושה מלאכה רק בשוגג ג"כ מתחייב מיתה, דב"ג נהרג על השוגג (ע' רש"י מכות ט.), ולכן אמרו סתם דבן נח ששבת חייב מיתה, כיון דודאי אין הב"ג

לזכות פ.ב.ע.י להצלחה בכ"ע

השבת. רוח של רגיעה ומנוחה עוברת בעולם ביום השבת, אשר רק שומר שבת כהלכתה חש בה בסתר לבבו, שהרי השבת ניתנה בצינעא במסתרי הנפש, וביום כזה של שלווה ונופש, מסוגל הוא האדם להתרומם מתחתיות חייו הארציים, להתרכזות רוחנית, לנשמה יתרה, לעליית נשמה בדברים העומדים ברומו של עולם, בהתחלת הבריאה ובהשלמת היצירה, ומי ברא כל אלה ומי מקיים, כי בורא שמים וארץ הוא הנותן נשמה לכל יצורי תבל, ורוח חיים לכל כחות הטבע, והוא גניד ומצוה על כל משטרי הבריאה, ואדון על כל המעשים ובכל מקומות ממשלתו ואין זולתו, ומקיים 'אתה קדשת את יום השביעי לשמך תכלית מעשה שמים ונאצלים שיש בהם קרבת אלהים הוד ברכה באור פניו של אדם'.

רבינו בחיי כתב בשם הרמב"ם 'ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת לה' אלהיך', בששת ימי השבוע 'תעבוד' את השל"ת, 'ועשית' גם 'מלאכתך', אבל 'יום השביעי' רק 'שבת לה' אלהיך', ולא לעשות מלאכתך. האדם יסודו מעפר וסופו לעפר, בנפשו יביא לחמה, את לחמו איננו מביא בחלק שיסודו מעפר, אך בנפשו שהיא חלק ממעל מגנזי מרומים, ובכל ימות החול הוא נושא את נפשו אל לחמו, ויש שהיא יורדת מגובה שלמותה הפנימית, 'אך ביום השביעי' בשבת שהיא תחנה רוחנית אשר בה האדם ממלא את חסרונה של נפש שוקה, והוא משיבה אל איתנה העילאית.

ומה אנוש כי תזכרנו אשר שם כל נפשו בכפו ובמעשי ידיו בשביל צרכיו, שהם הרבה יותר מכדי מחסורו אשר יחסר לו, בשגם הוא בשר, ולא העלה על לבו בתחנה הרוחנית ביום השבת את תיקון נפשו הנלאה מהמעמסה של כבלים חושיים שהעמיס עליה, והיה כי יזקין ולא יוסיף לתאבה, ותאבתו נשבתה, תקשיב אזנו את המיית הנפש מכאב מצער ומעלבון, כמוהו כאדם הנוסע במכוניתו בדרך רחוקה, והוא שטוף במהירות מרוצתו, ולא חלי ולא מרגיש שכח המניע הולך ותם, והדלק אזל ממכוניתו והיא נעצרת פתאום במקום שאין שם ישוב ואין מושיע לו.

לע"כ הנ"ל מרדכי יהודה לייב וקש ב"ר שניאור זלמן זאב זצ"ל יא"צ ו' אדר

ומלאו את הארץ וכבשוה. ראיתי בדברי המקובלים דהא

ספר מנחה חדשה להרה"ק רבי ברוך פנחס מסקאליע זי"ע שכתב בהקדמת הספר בזה"ל:

ואקוה לה', מי שיחזיק ספר זה בביתו ובפרט מי שילמוד בו, כי זכות של תיבת "בראשית ברא" יגן עליו שיהיה לו רפואה לכל אבריו, כי "ברא" לשון רפואה. וזכות אבותי הקדושים יגן עלינו ועל כל ישראל, שיירפא לכל גופינו ויסלח לכל עוונינו, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו.

בראשית וכו'. נ"ל בעז"ה, דהנה איתא בספר הקדוש "תולדות יעקב יוסף" (פ' בראשית [ד"ה והנה אהבה]), כי אהבה נמשך מ' של שם הוי' ב"ה וב"ש, ויראה נמשך מה' של השם, עכ"ל. והנה ידוע כי יראה קודמת לאהבה - וזה ב' של בראשית היא בינה ה' של השם, אשר משם נמשך ה'יראה, ואח"כ ר' של בראשית היא חכמה י' של השם, מרומז על אהבה, וד"ל.

בראשית ומתרגם בחוכמא (תרגום ירושלמי בראשית א א). נ"ל בעז"ה, כי **ברא** של בראשית בחילוף א"ט ב"ח דרבי חייא [המובא בתלמוד סוכה דף נ"ב ע"ב ברש"י ז"ל] הם אותיות **חטף**, וחטף ידוע דהיא חכמה, וד"ל.

כתיב בתורה 'ומלאו את הארץ וכבשוה', שניתן רשות לאדם הראשון להשתמש בכל חלקי הדומם צומח חי וכו', שכוונת התורה להשתמש בחלקי הדומם, להוציא אוצרות ממעבי האדמה, ולחצוב אבני גזית ולבנות חומות ומגדלים ולהוציא כל מטמוניות הסגוליות מבטן אדמה כמו ברזל ונחושת כסף זהב, ולחרוש ולזרוע זרעים ולנטוע אילנות ולהוציא כל פרי טוב מחלקי הצומח, וזהו באמת גם בזמנינו עושים היום בני אדם כך במכונות בכלי חרישה, אבל החידוש הגדול כמו שמבואר בהאר"ז"ל שניתן לאדם הראשון השליטה בכל מיני בעלי חיים ולשלוט, והאדם נותן פקודה על כל בעלי החיים מדגים ועופות וכל מיני בהמה וחיה ובכל הרמש שהוא לאתווי נחש (עיין סנהדרין נט:), והוא דאי לא

היה חטא אדם הראשון, לא היה שום עבדות אדם באדם אחר כלל, כי כולם בני מלכים הם, בני מלך מלכו של עולם אשר בצלם אלקים נעשו כולם, וכל מיני בעלי חיים שבעולם היו עבדים להאדם, והיו שומעין אליו לכל מה שיצוה עליהם כעבדים ממש, והיו יכולים להשתמש בהם בכל צרכיו, כגון וההצטרפות שבמים לעבור בהם ארחות ימים, ולהוציא על ידיהם כל הסגולות הטמונות בעמקי המים ושפע ימים משפוני טמוני חול, והעופות להשתמש בהם בכל מקום גבוה אשר אין יד האדם מגעת שם, וכן לפרוח בהם באויר להתחקות בנפלאות ה' בחכמת הגלגלים והכוכבים ומסילותם, וגם ע"י פריחתם הם חותכים ובוקעים האויר

ונתגלה ע"ז כמה סתרים מלמעלה כמו שנזכר במדרשים ובכתבי האר"ז"ל, וכמו שמבואר בגמ' סנהדרין על הנחש 'חבל על שמש גדול שאבד מן העולם', שאלמלא החטא של אדם הראשון היו כל מיני בעלי חיים מוכשרים בשכל ודעת ובכל כשרון הראוי ככל הצורך האדם להשתמש בהם בכל מיני עבדות, והיו החיות כולם בעלי דעת בשלימות, וכל החיות היו יודעים לדבר וכמו שמפורש בתורה מכל הטענות ודיבורי הנחש.

על כל פנים אנו רואים שהבריאה שהקב"ה ברא היה בריאה נפלאה בעל מדריגות, והחיות והעופות היו במדריגה גבוה מאד שורשם מעולמות העליונים ממש, ולכן מובן מאד איך במעשה מרכבה ישנם מהחיות האלו אריה שור נשר, שהחיות בזמן ששת ימי בראשית היו במדריגה מעולמות העליונים, ואדם הראשון היה במדרגה גבוה מאד שאפילו מלאכי השרת בקשו לומר לפניו קדוש קדוש קדוש, ואחרי החטא ירד ירידה אחר ירידה. וא"כ

יהיה חטא אדם הראשון, לא היה שום עבדות אדם באדם אחר כלל, כי כולם בני מלכים הם, בני מלך מלכו של עולם אשר בצלם אלקים נעשו כולם, וכל מיני בעלי חיים שבעולם היו עבדים להאדם, והיו שומעין אליו לכל מה שיצוה עליהם כעבדים ממש, והיו יכולים להשתמש בהם בכל צרכיו, כגון וההצטרפות שבמים לעבור בהם ארחות ימים, ולהוציא על ידיהם כל הסגולות הטמונות בעמקי המים ושפע ימים משפוני טמוני חול, והעופות להשתמש בהם בכל מקום גבוה אשר אין יד האדם מגעת שם, וכן לפרוח בהם באויר להתחקות בנפלאות ה' בחכמת הגלגלים והכוכבים ומסילותם, וגם ע"י פריחתם הם חותכים ובוקעים האויר

הבטחת האבני נזר זי"ע
'אם ילמדו בספרים שלי, אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירת ממש כמו בחיים'
מתכוננים אנו להוציא לאור עולם ספר **'הגדרות אבני נזר על התורה'** ליקוט מגלינות **'מליצי יושר'** מי שרוצה להנציח שמו בהספר, או לזכות להבטחת בעל האבני נזר זי"ע, יתקשר למערכת
732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

ונתגלה ע"ז כמה סתרים מלמעלה כמו שנזכר במדרשים ובכתבי האר"ז"ל, וכמו שמבואר בגמ' סנהדרין על הנחש 'חבל על שמש גדול שאבד מן העולם', שאלמלא החטא של אדם הראשון היו כל מיני בעלי חיים מוכשרים בשכל ודעת ובכל כשרון הראוי ככל הצורך האדם להשתמש בהם בכל מיני עבדות, והיו החיות כולם בעלי דעת בשלימות, וכל החיות היו יודעים לדבר וכמו שמפורש בתורה מכל הטענות ודיבורי הנחש.

סגולה פאר ערליכע קינדער
סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

ארייברענגען ידאת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח יר"ש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן. וועט עס טוהן פאר אייער ישועה פרויוואט, בנאמנות, קאנפידענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעגעבענקייט. מיט כוונה, במתינות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- מ'שרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות. די שטיין בלייבט אין דעם אויווען פאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.

דוקא אויך דעם מקובלדיגע אופן פון מכן דורות ישרים זעהט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן האר: יברך הלב (-אנצייגן זיין הארץ צו אריינשיקן), שיהפך לבו לשמים לטובה (-ס'טיישט די גאנצע מענטש), ותראה מלאים (-וועסט זעהן וואונדער), מ'קען עס געבען פון מעשד.

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים
dorosyesharim@gmail.com 917-635-3883

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

- מיין קינד איז געווארען א אנדערע מענטש. ער לערנט מוסר, ער וויל ענדיגען א מסכתא
- מיין זוןן בעהט מיך 'וועק מיך אויף 5 מינוט פאר סוף זמן קריאת שמע
- מיין יצחק האט אריינגעלייגט א פילטער
- איך האב קיין געהאט קיין מנוחה פארדעם, נישט וויסענדיג וואס מיין בחור טוהט
- כהאב אינגעהויבען זעהן הצלחה מיט מייער קינדער נאכען מנדב זיין פאר מיין חברים קינד

תולדות בעל חזון יחזקאל זי"ע

מספר בנו הר"ר מנחם עזרא: מה לא עושה רב בישראל ש'בת ישראל' לא תתעגן, לפני עיני עדיין התמונה איך שאבא מטפס על סולם, המדרגות לקומת הבי"ד נהרסו, והסולם היה הדרך היחידה להגיע לכספת הבית דין ששם הפקיד אבא גט של חייל שעזב את אשתו, ומצאוהו ערב צאתו לחו"ל עם יחידתו בצבא, לאחר איומים מצד אבא, הסכים החייל לתת גט לאשתו, אבל לא למסרו לידיה, אלא ע"י שליח למסירה, הגט טרם נמסר לידי האשה, בשמוע אבא שבנין בית הדין נשרף, זה היה באותו לילה שהגרמנים הפציצו את לונדון והטילו עליה במשך הלילה עשרות אלפים פצצות דלק ואש, נסע מיד אבי לשם, כשאחי הבכור ואני מצטרפים אליו, שני קירות הבנין נהרסו על ידי המשטרה כדי שלא יפלו על העוברים ושבים, ומסוכן היה לעמוד על ידו, אבא קיבל רשיון מהמשטרה, והוא כבר מטפס על הסולם, אחי מתפלל תפילה חרישית שאבא ירד בשלום, ואילו אני מתפלא שגם אבא יודע פרק לטפס על סולם, כשירד חזרה פניו מלאים שמחה, הוא הציל בת ישראל מכבלי עיגון.

ואם רב בישראל מוכן לסכן גופו להצלת בת ישראל, קל וחומר שלפעמים סובלים סבל נפשי לאותה מטרה, יהודי אחד באנגליה התעשר, ובתו התחתנה עם אחד מצאצאי משטחת רוטשילד, לאחר שהוא קיבל את כספי הנדוניא, התחיל להרביץ לה, ובסופי של דבר נטש אותה, וכדי לצערה עוד יותר, הלך והתנצר, וטען שגוי אינו יכול לתת גט. החזון יחזקאל לא אמר נואש, הלך אליו הביתה כמה פעמים עד שהמשומד הסכים לתת לאשתו גט, אבל בתנאי שלא יבוא לבית הדין של היהודים אלא רק אבא הסופר ושני העדים יבואו לביתו, בזמן שהסופר ישב וכתב הגט, שמע החזון יחזקאל שהמשומד אומר לאשתו, שלאחר ש'היהודים הנבזים' ילכו, היא תשאר כדי לעשות חשבון סופי מהמגיע לה. ברגע שהגט היה מוכן למסירה, הזהיר החזון יחזקאל את האשה שעליה לעזוב את הבית לפני שאבא ופמלייתו יעזבו את הבית, אחרת אין לגט שום תוקף, כל הזלזולים של המגרש לא הפריעו להחזון יחזקאל, והוא בשלו שהיא מחוייבת לעזוב את הבית לפני שהוא זז משם.

לומדים
שהאדם יכול להיות שישרה עליו השכינה, ושיהיה לו נשמה עליונה מעולמות העליונים, ואם האדם נכשל, הוא מפסיד הנשמה העליונה וכל מדרגותיו, ואפילו אם זכה להשראת השכינה, אבל בעברה קלה יכול להפסיד הכל, והדברים מבהילים מאד, ולעיתים לבוא במהרה בימינו יתחדש עוה"ז כמו שהיה לפני

חטא אדם הראשון ובמדרגה הרבה יותר.

גדולתו וקדושתו וענותותו של הגאון מאור ישראל מרן רבי יוסף זונדל מסלאנט זצ"ל. כשהיה חתנו הגאון רבי שמואל סלאנט בחו"ל, כי רבי שמואל סלאנט נסע בחיי הגרי"ס בשנות תר"ב ותר"ג לחו"ל להרמת קרן החלוקה והת"ת בירושלים, ורבי זונדל היה בירושלים, כתב מכתב להג"ר שמואל סלאנט ובו הודיע לו, שהיה באותו יום אצל הכותל המערבי והרבה להתפלל בעדו, מה שלא היה ממנהגו לכתוב בכל שאר המכתבים שהיה שולח לחתנו בימים ההם.

וכשחזר רבי שמואל סלאנט לירושלים, אז סיפר שהיה בזמן שהוא חולה, וביום שהגאון חתנו רבי זונדל הרבה להתפלל בעדו היה מסוכן מאד והיה זקוק לרחמים מרובים.

עוד מספרים שפעם אחת אמר למקורביו 'הלילה מת ברוסיא בעירו סלאנט החטפן שהיה חוטף ילדי ישראל ומסרם למלכות, ואחרי כמה שבועות באו מכתבים מסלאנט והודיעו ממיתתו של החטפן ושמו היה 'בערקע', בדיק באותו יום שאמר ר' זונדל.

בשורה טובה

שוב יצא לאור הספר המבוקש ביותר
חלת לחם על הלכות חלה - ברכת הבית על נוספת חלה
במהדורה מפורסמת בתכלית ההידור והיופי

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות
הספריה הראשית עם הספר - ר' בנימין לעווין
והריב יצחק מייזניק שלי"א 0000-832-347

דרוש מהרה"ק רבי עקיבא יוסף שלזינגר זי"ע

שכתב על הלומד דרוש זה

'מסוגל להמשיך עליו זכות מטתו שלימה של יעקב אבינו זיע"א'

[אות ה']: ולכך ויתנכלו אותו להמיתו, כדי שלא יהיה חשש פסול במשפחתם, וסמכו על מה שאמרו (יבמות ע"ח) דמזמר אינו חי, כיון שלא נודע פסולו, [לכך אינו חי כדי שלא יתערב עמו], ולכך אמרו דמות לגרום הריגתו, כמו שאמרו במדרש 'שיסו בו את הכלבים', [דהרי ממילא לא יחיה], [וכעין שכתב במהרי"ט ומובא בפ"ת יו"ד סי' קנ"ח, ועיין תשובות מהר"מ מלובלין סי' קל"א בדפוסים הישנים]. וזה שאמר הכתוב 'כי שמעתי אומרים נלכה דותינה'. ופירש"י: לבקש לך נכלי דתות שימיתוך בהם, ויתנכלו נתמלאו נכלים וערמוזיות. [דהיינו שהיו מחשבין תחבולות היאך יסבבו לו מיתה, ושלא יצטרכו להמיתו הם עצמם בידיהם, וכמו שאמרו חז"ל, שאמרו נוסה בו את הכלבים]. ודנו כן בסנהדרין לשם שמים ובצירוף שכינה, כי זה היה בכח התורה כהלכה. דפשוט שאם היה זה מעשה רציחה שלא כדקין, בודאי אי אפשר לצרף השכינה, וחרם שלא כדקין, הבל הוא, (כמבואר יו"ד סי' של"ד).

אמנם ראובן היה ס"ל כמהר"ש יפה דגם להקל דינים כבני ישראל, ונמצא שלא חטא בפלגש אביו, כי בלהה היתה פלגש בלא קידושין, ולא חשיבא אשת יעקב, וגבי בני ישראל קיי"ל נושא אדם אנוסת ומפותת אביו, וה"ה פלגש. [וראובן סבר שיעקב לא חטא כמה שנשא שתי אחיות, כי זלפה ובלהה הם] כגוריות וכקטן שגולד, [ונמצא דאין חשש ממזרות ביוסף], לכן אמר 'אל תשפכו דם'.

אבל אח"כ כאשר ראה כי 'הילד אינו', א"כ סבר דמון השמים הסכימו לדבריהם שיש כאן חשש ב' אחיות, [וכמ"ש בתנא דבי אליהו (פ"ה): כשנמכר יוסף, אמר יעקב 'שמא נתחייבתי שנשאתי ב' אחיות'], לכאן אמר ראובן (מובא במדרש לקח טוב) 'ואני אנה אני בא ממעשה בלהה', פן יש להם דין כב"נ להחמיר.

אך יהודה טען: לו כדבריכם שיש ביוסף חשש ממזרות, אבל 'מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו' בתירוץ להנצל ממזרות, דלמה להרגו, הא יש לו תקנה ע"פ מה שאמרו (קדושין ס"ח): אמר ר' טרפון, יכולין ממזרים להטרה, כיצד ממזר נושא שפחה ומשחרר את בניו. א"כ 'לכו ונמכרנו' וישא שפחה, ויטהר זרעו, או ישא גיורת בין העמים ההם, ולא יתערב זרעו עמנו. וזה 'ארמי אובד אבי וירד מצרימה' כי זה שרמה לבן עם ב' אחיות, גרם ירידת מצרים שנמכר יוסף, [כי הטעם שהשבטים מכרו אותו למצרים היה משום שנשא יעקב ב' אחיות, וחשבו אותו למזר]. [המשך בשבוע הבא].